

Φραγγοβυζαντινὸν μαρμάρινον ἀνάγλυφον τόξον
(Βυζαντινὸν Μουσεῖον Ἀθηνῶν)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

ΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΚΤΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΥΠΟ ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Ἐπειδὴ ὁ Ἑρρίκος ἀπεβίωσεν ἄτεκνος, προεχειρίσθη ὑπὸ τῶν βαρῶνων τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει φραγκικοῦ κράτους διάδοχος αὐτοῦ ὁ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρός του Πέτρος Κουρτεναῖν, ἕγγονος τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου τοῦ παχέος. Ὁ νέος αὐτοκράτωρ, ἀφοῦ ἐστέφθη ἐν Ρώμῃ ὑπὸ τοῦ πάπα καὶ ἐπεκύρωσεν αὐτόθι τὰς ὑφισταμένας πρὸς τὴν Ἑνεϊαν συμβάσεις, ἀπέπλευσεν ἐκ Βρεντησίου μετὰ δυνάμεως ἀξιολόγου 160 ἱπποτῶν καὶ 5.500 στρατιωτῶν, ἐπὶ ἐνετικῶν γαλερῶν (1) καὶ πρὸ πάντων ἠθέλησε νὰ ἀνακτήσῃ τὸ Δυρράχιον, τὸ ὁποῖον ὁ δεσπότης Θεόδωρος εἶχε πρὸ μικροῦ κυριεύσει ἀπὸ τῶν Ἑνετῶν. Τὸ ἐπιχειρημα ὅμως ἀπέτυχε· μετὰ δὲ τὴν ἀποτυχίαν ταύτην, ἔξακολουθήσας ὁ βασιλεὺς διὰ ξηραῶς τὴν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν πορείαν, προσεβλήθη ἐν Ἀλβανίᾳ ὑπὸ τοῦ Θεοδώρου καὶ κατετροπώθη ὀλοσχερῶς, ἀποβαλὼν ἅπαντα τὸν στρατόν, ἅπαντα τὰ σκεύη καὶ αὐτὸς ἐν τῇ μάχῃ φονευθεὶς. Οὕτω τοῦλάχιστον διηγεῖται τὰ πράγματα ὁ Ἀκροπολίτης· διότι οἱ Φράγκοι ἀξιούσιν ὅτι ὁ Θεόδωρος ἐγένετο διὰ προδοσίας κύριος τοῦ Πέτρου, προτείνας αὐτῷ συνέντευξιν, καὶ τότε ἐπιπεσὼν κατ' αὐτοῦ αἰφνιδίως συνέλαβεν αἰχμάλωτον αὐτόν, ἀποθανόντα ἔπειτα ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐκ τῶν πληγῶν τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἐν τῇ συμπλοκῇ ταύτῃ. Ὅπωσδήποτε βέβαιον εἶναι ὅτι κατεστράφη αὐτόθι ὀλόκληρος ὁ φραγκικὸς στρατός, πεσόντος σὺν τοῖς ἄλλοις τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἑρρίκου Εὐσταθίου, καὶ ὅτι ἐχίρρευσε πάλιν ὁ θρόνος, καὶ οὐ μόνον ἐχίρρευσε ἀλλ' ἐστερήθη ἐπικουρίας ἧς εἶχε πλείστην ἀνάγκη. Ἐπειδὴ δὲ κατ' ἀρχὰς ἐνόμισαν ὅτι δὲν εἶχεν ἀποθάνει ὁ Πέτρος, ἀνέλαβε τὴν ἀντιβασιλείαν ἡ σύζυγος αὐτοῦ Ἰολάντα, ἔχουσα σύμβουλον τὸν Conon de Bethune, ὅστις ἄλλως τε ἔτι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἑρρίκου εἶχε προχειρισθῆ ἐπίτροπος τῆς ἀρχῆς, ὣν εἰς τῶν ὀλίγων ἐπιζησάντων ἐκείνων ἡρώων, οἵτινες πρὸ 15 μόλις ἐτῶν ἐπῆλθον τοσοῦτοι καὶ τοιούτοι ἐπὶ τὴν κατάκτησιν τῆς Ἀνατολῆς. Ἀλλὰ τῷ 1219 ἀπέθανεν ἡ ἀντιβασίλισσα, καὶ τότε, ἐπειδὴ πρὸ καιροῦ οὐδεμία

(1) Ἐννοεῖται ὅτι ἐν τῷ δεδομένῳ ἀριθμῷ τῶν στρατιωτῶν ὑπῆρχον καὶ πολλοὶ ἱπτεῖς ὑπηρετούντες, ὅπως οἱ πεζοί, τοῖς ἱππότησι, οἵτινες ἀπετέλουν τὴν κυρίαν τοῦ στρατοῦ δύναμιν, οἱ δὲ στρατιῶται πεζοὶ τε καὶ ἱπτεῖς ἠκολούθουν κατὰ δεκάδας ἐκάστῳ ἱππότην ἀποτελοῦντες, οὕτως εἶπεν, τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν αὐτῶν.

